

**Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
26-27 жовтня 2017 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України (м. Київ)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м.Будапешт, Угорщина)
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного університету**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції
26-27 жовтня 2017 року**

**Україна, Мукачево
26-27 жовтня 2017 р.**

УДК 37:331.522.4 (477:4) (063)

О – 72

Рекомендовано до друку Вченою радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 19 жовтня 2017р.)

Рецензенти

О.І. Огієнко, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка.

А.В. Ткаченко, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогічної майстерності та менеджменту ім. І.А. Зязюна, Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка.

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 26-27 жовтня 2017р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2017.– 508 с.

ISBN 978-617-7495-13-9

У збірнику представлено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції обговорено питання щодо сучасних підходів до навчання і виховання в умовах модернізації освіти України, враховуючи євроінтеграційні процеси. Основною метою професійної освіти визначено підготовку компетентного і кваліфікованого фахівця, педагога зокрема, здатного до ефективної діяльності на конкурентному ринку праці.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В.В. – д.е.н., доцент, Папш В.В. – д.е.н., професор, Товканець Г.В. – д.пед.н., професор, Кузьма-Качур М.І. – к.пед.н., доцент, Лалак Н.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т.М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л.М. – к.пед.н., доцент, Хома О.М. – к.пед.н., доцент, Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Молнар Т.І. – к.пед.н., доцент, Човрій С.Ю. – старший викладач.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ISBN 978-617-7495-13-9

©Мукачівський державний університет, 2017

Використання телекомунікаційних проектів підвищує ефективність навчання та виховання. З його допомогою реалізуються міжпредметні зв'язки, здобуваються знання через взаємодію суб'єктів навчання з педагогом та між собою

Список використаних джерел

1. Полат Е. С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / под ред. д-ра пед.наук проф. Е.С.Полат. – М.: «ACADEMIA», 2001 – 272 с.
2. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии: Учебное пособие / Г.К. Селевко. – М.: Народное образование, 1998. – 160 с.

УДК 378.011.3-051:373.3.016:504

ГРАБ М. В.
ЛАЛАК Н. В.
Мукачівський державний університет, Україна

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Гармонійні стосунки людини і природи є запорукою життєздатності і здоров'я людської цивілізації. ХХІ століття характеризується різким порушенням рівноваги природного середовища, що зумовлюється некерованою науково-технічною діяльністю, хижацьким природокористуванням, забрудненням середовища, порушенням норм експлуатації природних ресурсів, тощо. Причинами такого стану докільля є відсутність сформованого екологічного світогляду людини, недосконалість природоохоронних компетенцій усіх верств населення. В умовах сьогодення реальними є ознаки екологічної катастрофи, які стосуються не лише окремо взятої країни, а всього людства.

Науковість, логічність і послідовність у розв'язанні питань екологічного виховання передбачає закладання його підвалин з раннього віку з компетентним залученням сім'ї, загальноосвітніх навчальних закладів, де початкова школа виступає першою обов'язковою та системною інституцією, а окреслені питання повинні розв'язувати педагоги-фахівці з урахуванням наукових, методичних та технологічних здобутків.

Окремі аспекти проблеми екологічного виховання і становлення екологічної компетентності школярів висвітлені в працях вітчизняних науковців. Цінними для нашого дослідження є погляди В. Вербицького, С. Дерябо, О. Киричука, Г. Прошанського, А. Сидельковського, І. Суравеґіної, В. Танської, В. Ясвіна та ін. Дослідженням міжпредметного аспекту екологічної освіти молодших школярів займались М. Гриньова, Г. Мегалінська, Д. Трайтак, А. Волкова, Т. Литвинова, Л. Немець, В. Ніколіна, О. Плахотнік, А. Сиротенко та ін. Теоретико-методичні аспекти екологічного виховання розкриті у науковому доробку Д. Мельник, Г. Тарасенко І. Павленко, Н. Кравець, Н. Пустовіт, Л. Стахів, Л. Іщенко, Н. Лисенко, З. Плохій, О. Плешакова, та ін.[1, с. 25].

Науковці розглядають підготовку майбутніх учителів до екологічного виховання учнів початкової школи як цілісний навчально-виховний процес, спрямований на розвиток особистісних якостей майбутнього вчителя, пов'язаних зі

ставленням до природи, природоохоронної діяльності та роботи педагога з екологічного виховання, на формування екологічних знань, умінь та навичок природовідповідної поведінки, системи відповідних професійно-педагогічних знань, умінь і навичок, які б забезпечували можливість цілеспрямовано та послідовно працювати над формуванням складових екологічної культури учнів початкової школи [3, с. 47].

О. Савченко, досліджуючи дану проблему, пропонує розглядати процес підготовки майбутніх фахівців як систему, компонентами якої є екологічні знання, а підсистемами – професійно значущі особистісні якості майбутнього педагога, що істотно впливають на стан екологічної готовності до створення в початковій школі необхідних і достатніх педагогічних умов для розвитку екологічної активності молодших школярів; способи активізації пізнавально-екологічної активності; екологічні навички здійснення контролю та самоконтролю за процесом реалізації пізнавальної активності [2, с. 19].

У процесі фахової підготовки майбутнім учителям початкової школи наголошується, що важливу роль у формуванні екологічної компетентності молодших школярів посідає позаурочна екологічна діяльність. Виконуючи позаурочну роботу, педагогам слід ураховувати, що діти оцінюють природу та її процеси як необхідні в життєдіяльності людей. Жан Піаже відкрив, що діти, відповідаючи на запитання про місце природи в їхньому житті, продемонстрували впевненість у тому, що сонце світить для того, щоб людям було тепло і видно, вітер існує для того, щоб підганяти парусники та для інших корисних робіт для людей, ніч приходить, щоб люди відпочили [3, с. 47].

Таким чином, важливість завдань, що стоять перед сучасною початковою школою, закономірно викликають необхідність підняття рівня загальнотеоретичної і практичної підготовки майбутніх учителів у сфері екологічного виховання молодших школярів на якісно більш високий рівень. Такі виклики сучасного світу як глобалізація, технологізація, урбанізація, міграційні та демографічні процеси ускладнюють вирішення проблеми формування екологічної компетентності молодших школярів і вимагають пошуку інноваційних підходів та використання у навчально-виховному процесі сучасних технологій. А також, на нашу думку, що є найважливішим: нова українська школа потребує нового вчителя не просто наставника та джерело знань, а фасилітатора, тьютора, модератора.

Список використаних джерел

1. Ацегейда І. П. Значення педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського для реалізації сучасних методів екологічної освіти та виховання /І. П. Ацегейда // Педагогічний дискурс. – 2011. – Вип. 10. – С. 22 – 25.
2. Екологічне виховання молодших школярів: навч. посіб. [для студ. пед. ф-тів і вчителів поч. класів] /О. А. Біда, Г. П. Волошина, В. П. Гонзуль та ін. – К.: Науковий світ, 2002. – 336 с.
3. Ігнатенко Н. Компетентнісно-орієнтований підхід у системі професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи /Н. Ігнатенко // Рідна школа. – 2008. – № 10. – С. 46 – 48.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>